

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Égész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felétős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

500 szavas hirdetés alk. szerint jutányos áron 7 napra fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

A közszellem doktorai.

A képviselőházban folyó belügyi vita iránt tegnapelőtt az az érdekes jelenség merült fel, hogy a szabadelvű párt egyik szónoka, Sréter Alfréd a közszellem beteges állapotáról panaszkodott és igen szépen hangzó felhívást intézett a képviselőház összes pártjaihoz, a végből, hogy mentse meg a szegény beteget. Sréter Alfréd olyan megható közvetlenséggel beszélt erről a témáról, hogy a ház minden oldalán jámbor figyelemmel hallgatták s a kedélyek szinte nekihevültek attól az áhitatos kívánságtól, mely a szabadelvű párti szónok ajkairól elhangzott. Az körülbelől mellékes dolog, hogy Sréter Alfréd a gróf Apponyi Albert békeajánlatának az ötletéből beszélt a beteges közszellemről s úgy állította fel a thezist, hogy az ezredéves ünnep alkalmára megalkotandó nemzeti közhangulat érdekében minden jó magyar hazafinak közre kell munkálnia s ezt nem szabad semmiféle feltételhez kötni. Ebben igazat adunk neki. Nem is ő az első, a ki ezt a felfogást hangoztatja: magunk is nem egyszer, de sokszor irtunk már ily értelemben.

Hanem azt igen különösnek találjuk, hogy a kormánypárt részéről a magyar közszellem beteges állapotáról hallunk igen kenetteljes kesergést s ép a kormánypárt részéről intéznek felhívást az ellenzéki pártokhoz a végből, hogy a beteges közszellem orvoslásától ezek ne vonják meg hathatós támogatásukat.

Tökéletesen elhisszük Sréter Alfrédnek, hogy ő mindazt, amit erről a kérdéssel elmondott, át is érzi. Semmi okunk sincs arra, hogy az ő egyéni ösztönésében kételkedjünk. Azt is elhiszük róla, hogy igen jó szándék, becsületos hazafi-érzés vezeti, mikor lelkes felbuzdulással a beteg magyar közszellem doktorának szegődik. Ámde ő megelégedett arról, hogy lelkiismeretes ösztönéssel megállapítsa, a közszellem betegségeknek a diagnózisát s az ő szabadelvű párti hallgatói, kik zajos helyeslésekkel kísérték fejtegetéseit és illetékesek siettek hozzácsatlakozni doktorokul a beteg közszellem számára, hasonlóképen megelégedtek arról, hogy tulajdonképpen mi is hát a baja annak a szegény, elsanyargatott magyar közszellemnek? És megelégedtek edes mindnyájan arról is, hogy a beteg közszellem kínos keservektől eltorzított ábrázatával feléjük fordul, rájuk meresztí égő tekintetét, melyből a kegyetlen szemrehányás rémítő keserve sugárzik s vonagló ajkai körül ép rájuk szórja átkait mindazért a gyötrelmért, melyet szenvedni kénytelen.

Mert az igazság az, hogy ők, a kik most egyszerre doktorokul kínálkoznak és doktorokat keresnek a beteg közszellem számára, husz esztendő hosszú idején át elkövetett minden cselekedetükkel azon munkálkodtak, hogy a magyar közszellemet kiforgassák egész természetéből s minden jó és nemes tulajdonságai elfojtásával nyomorulttá tegyék, hogy így aztán kihasználhassák a saját hatalmi céljaikra és önző érdekeik érvényesítésére. Micsoda mélységes hipokrizis az, mikor a szabadelvű párt beszélt a közszellem betegségről, s egy lélekzettel védelmére kél mindannak a hitványágnak, a mivel a szabadelvű párti rendszer husz esztendő lefolyása alatt megmetélyezte a közgondolkodást, korrumpálta a politikai erkölcsöket, megsemmisítette a nemzeti akaratot, kerébetörte a polgári jogokat, megcsufolta az alkotmányt, kijátszotta a törvényeket s egyes-egyedül a saját önző céljait mozdította elő!

Valóban nagyszerű válasz volt a szabadelvű párt részéről elhangzott kesergésre és áhitatos fohászokra Eötvös Károly beszéde, mely ép oly érdekes, mint szellemes, ép oly igaz, mint tartalmas. Eötvös Károly megmutatta a közszellem betegségeinek a diagnózisát és ezáltal bebizonyította azt is, hogy ezt a betegséget az a bűnben, erkölcstelen elfeladásban fogantatott rendszer idézte elő és mérgeztette el, mely husz esztendő hatalmaskodása alatt mindig következő maradt a jogfosztásban és a törvények perfid kijátszásában. Eötvös Károly ma ráolvasta a belügyminiszterre ennek a rendszernek mindam bűneit, melyeknek révén a magyar politikai életben egyszerűen értéktelen holmivá lett az alkotmányos nemzeti küzdelem legfenségesebb tényezője, a nemzet akaratát. Mert e mellett a rendszer mellett lehetetlenül vált nem pusztán azért, mert az 1874-iki választási törvény hiányos, hanem azért, mert a választási visszaéléseket szabadoasá tette a kormánypárti rendszer, mely husz esztendő lefolyása alatt mindig arra oktattatni a magyar közvéleményt, hogy a választási törvény tiszteletbentartása teljesen felesleges dolog.

Nem a törvény fogyatékoságában rejlett és rejlik a választási visszaélések oka, hanem abban, hogy a kormánypárt leggyalázatosabb visszéléseit és törvénytöréseit se torolták meg soha a törvényben foglalt büntető intézkedések alkalmazásával. A legeklatásabb és a legkétségelenebbül beigazolt választási visszaélések maradtak büntetlenül, mer-

soha a törvény szigorát azokra nem alkalmazták, ha elkövetők kormánypárti érdeket szolgáltak.

Ez az igazság!

A nemzet közvéleménye méltán felt meg ádáz keserűséggel, látva a folytonos törvénytörést, s a közszellembe az oltotta bele a gyilkos mérget, hogy az uralkodó kormányzati rendszer tanította ki a törvénytörés minden gyalázatosságára s ez a rendszer oltotta bele azt a fölfogást, hogy egyedül csak a hatalomnak való szolgálai meghunyászkodás, csak a hatalom érdekeiért való szolgálai buzgólkodás révén lehet boldognni és a hatalom érdekében szabados dolog a törvénytelenység, sőt népszerű dolog maga a büntetés is.

Most arról van szó, hogy a választások tisztaságát újabb törvényes intézményekkel biztosítsák. És ime, a szabadelvű párt nem is nagyon tiltakoznak e kívánság ellen.

A szabadelvű párt bizonyos hajlandóság mutatkozik arra, — hogy a válságos párthelyzetben holmi részleges választási reformok ígéretésével segítsenek.

Érezvén, hogy a párturalom érdekei veszedelemben forognak, egyszerre nagy fogékonyság támad a szabadelvű párti elemekben a választások tisztasága iránt.

Oh jó urak! Tudjuk mi, hogy ez csak komédia! Hiszen önöket eddig se feszélyezték a törvények. Törvényekkel, vagy törvények nélkül, vagy törvények ellenére, önök úgy mint eddig, ezután is meg hamisítják a nemzeti akaratot. Önök igen alaposan megcsinálták a magyar közszellemben azt a mélységes politikai korrupciót, mely tültszi magát minden törvényen, hiszen önök igen alaposan gondoskodtak arról, hogy a törvény ne hajtassék végre, ha alkalmazása önöknek ártana. Akármint tegyenek is önök a törvénybe, ez keveset használ. Állítsák önök helyre a közszellemben a törvények tiszteletét; változtassák meg eddigi rendszeröket, mely elfeladásra épült és törvénytelenészen élösködik s akkor beszélhetünk a közszellem bajainak az orvoslásáról.

De önök ezt nem teszik, mert érzik és tudják, hogy hatalmuk minden gyökérszála ép a közszellem undok nyavalyáiból kapja az életét nedvet.

Mit is beszélnek önök a közszellem betegségről, miért is akarnak önök a közszellem doktorai lenni, mikor nyilvánvaló, hogy érdekeik a beteges állapotok fentartását és fejlesztését, nem pedig azok becsületos orvoslását követelik!

(E—s)

A debreczeni ev. ref. elemi iskolák története.

— 1708-tól a jelenkorig. —

— Iskolák keletkezése. Iskoláztatás. —

Mielőtt tovább folytatnók az iskoláztatás ismertetését, ki kell tennünk, s legalább egy pár szóval megemlékeznünk a városunkban keletkezett óvodákról is, annnyival is inkább, mivel ezek szoros összeköttetésben vannak a népiskolával. ennek mintegy alsó lépcsőjét, vagy jobban mondva fundamentumát képezi. Mert bebizonyított tény, hogy az olyan gyermek, ki óvodába járt, az elemi iskolai tárgyakat is könnyebben tanulja meg, a hallottakat gyorsabban felfogja, az iskolai rendszerhez és figyelemhez könnyebben szoktatható.

A nemes város és az egyház egy lát-szik, versenyre keit egymással, az óvoda felállításánál, mert mindkettő egy és ugyanazon időben nyílt meg.

A városé dedő utcán 1845 aug. 5. nyílt meg az ugynevezett »Novella közönséges háznál« a lakosság által ajánlott közköltésen s az óvoda felügyelője Nagy Sándor tanácsnok kevés idő múlva jelenti, hogy az intézet a szükségességekkel felszereltetett, a segéd dajka is beállítottat s van eddig 27 fiu és 2 leány (th. összesen 27) növendéke.

Ezen a helyen állott a város óvodája egész 1854-ig, a mikor már a helyiség szűknek s egészségtelennek találtatott, de meg a központtól igen távol esett. Ezen okok következtében a fentebb nevezett év május 13-án kimondja a tanács, hogy a rózsá (hagyma) téri házat, (mely a város tulajdonát képezte s katonatiszti lakásul szolgált) 1790 frt 2 kr költségen óvodává fogja átakitani. Ezen helyiség most is fennál, s ugyanazon czélt szolgálja.

Az egyház által felállított óvoda az ispotályban nyílt meg a városnál valamivel hamarabb, 1844. ápril hónapban. Helyeül az ispotályi dékani lak jelöltetett ki, az átalakítás elvégzésével s az udvarnak elkészítésével a tekintetes nemes tanácsot kérvén fel a presbyterium. Óvónak Fodor Sándor 6 éves diák választatott meg s ki képzés végett felküldött a budapesti kisdudóvó intézethez. Egyszermind, mivel az egyház részéről 100 ezüst forint ára részvény adódott a budapesti kisdudóvókat képző intézet alapítására az intézet, level által megkeresletni rendeltetett, hogy az egyháztól kiképzés végett felküldendő ifjura méltányos gond fordítottasson.

Azonban az óvó hazatértét nem várta

be az ispotály buzgó lelkipásztora Zagya Imre, hanem kérvényt in'ezett az egyházhöz az iránt, hogy ő az óvodát egy 7 éves diák segítségével megnyithassa s az óvó haza térteig vezethesse.

Az egyháztanács eme kérelmet teljesítette, az óvoda még ápril havában megnyílt s így a városi óvodát néhány hóval megelőzte.

A z i s k o l á z t a t á s i h a n y a g s á g o k a i.

Az iskoláztatási hanyagság úgy látszik a fiuknál volt nagy mértékben, mert eme bajok kipuhatolására kiküldött bizottság jelentésében kizárólag a fiu növendékekkel foglalkozik s a hanyagság okait a következőkben látja és találja.

1. Oka az, hogy a tanuló ifjuság, mivel a privatizást s ezzel együtt a jótéteményt elvesztette, úgy segít magán, hogy több szüleit felkérvén 10 s több gyermek taníttatását magára vállalvau általánosságban, nemcsak privátus képpen. S ezt elősegíti a szülőknek kényelme, hogy gyermekeiket nem kell a nágykiterjedésű városnak szeliről a főiskolába hurcoltatni, annyira, hogy a város több részében valóságos megalapította.

2. Masodik ok, hogy az évi tanításért 4 forint dj határozatott meg. Ezt a szülők sokalják, mert eddig a közoktatóknak semmit sem kellett fizetni, másfelől, mert a régi rendszerből megmaradt náluk az a tapasztalat, hogy a gyermekek a privat tanítóktól többet tanultak mindig, mint a köztanítóktól s így inkább a köztanítót tagadják meg gyermekeiktől.

E bajon, folytatja tovább a jelentés — úgy lehetne segíteni, hogy az iskolában a közoktatás mind d. e. mind d. u. 2 óraig tartson, az egy-egy óra pedig a magán tanításra engedessék.

Az elemi és két polgári (mi megfelelt a mai V. és VI. osztálynak s alapját képezte a mai reál iskolának) iskola tanítóinak évi fizetését 100 pengő forintban állapítsák meg, a szülők által fizetett 4 frt. 2 forintra szállítassék le s ezt egyik esküdt szedje be, hogy így a tanítók és szülők közt megtörténhet és gyakran az ártatlan gyermekeket sújtható kedvelenségek kikerül'essenek. (egyh. I. jkv. 1846 86. p.)

Ez volt a bizottság jelentése s teljes világot vet a baj kuforrásaira.

A tanárkar eltitotta — nem tudni mi okból — a diákokat a privatizástól s azok elestek a jótéteményektől is, mert tanításukért

élelmet kaptak, tehát úgy segítettek magukon, a hogy tudtak. Eljártak a szülők házához 10 15 gyermeket össze fogtak s tanították őket mindenre, úgy hogy a városban szerte szélylyel apróbb iskolák keletkeztek egy-egy diák vezetése alatt. S hogy ez mennyire befolyással volt az iskoláztatás elhanyagolására, mutatja az a körülmény, hogy az 1846 évben tehát a javaslat évében a III-ik osztályban 9, a IV-ikbe 5 növendék járt.

A baj orvoslására ajánlott módozatoktól igen sokat várt a bizottság, mert jelentését így végzi be!

»Mivel pg. eme módoztatások a növendékek számát szaporítani fogják s egy tanító 100 gyermeknél többet nem taníthat sikeresen, — ajánlja a bizottság, hogy a nemes városi hatóság kinek a népnevelés mind szíven fekszik mint a felsőbb parancsok szerint méltó az iránt, hogy a város hat utczába (értvén alatta a hat főutczát) egy-egy elemiskola házat e gedni s rendelni méltóztatssék.

A fentebb emített jelentés egész terjedelmében általános tet-zéssel találkozott a presbyteri gyűlésen s megbizták a bizottság tagjait, ha azt az egyházkerület által kinevezett tudományos választmányban fogadtassák el, s ha ez megtörtént a városi tanácsot is megfogyják keresni.

Azonban a bizottság reménye nem teljesedett be, mert a növendékek létszáma nem gyarapodott, az 1847-ik évben ismét szükségessé vált, hogy az utcai küldöttségek a fel nem járó gyermekeket írják össze, a szülőket pedig intsek arra, hogy erkölcsi kötelesség érzettől a rájuk nehezedő felelősségtől indítva, gyermekeik taníttatásáról gondoskodjanak.

Azonban az egyházkerületi tudományos választmány nem fogadta el a javaslatot, hanem visszaküldte az egyházhöz, hihetőleg módoztatás végett, de az egyház 1847 okt. 31-én tartott gyűlésében kimondja, hogy azon jelentéshez most is ragaszkodik s b a r a n n a k a m u l t é v b e n t ö r t é n t e l m e l l ó z é s é s t a j n o s a n v e t t e l e g y e n, m i n d a z á l t a l a z o n e s a t r e, h a a f ő t. e g y h á z k e r ü l e t a z t j ö v ő b e n (miután a kezdődő iskolai évben életbe léptetni az idő rövidsége miatt nem lehet) e l f o g a d j a ő i s t. i. a z e g y h á z e l e m i é s p o l g á r i i s k o l a i t a n i t ó k f i z e t é s e i t b i z t v s i t a n i f o g j a.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Köd.

Irta: Zoltán Jenő.

Az orsovai hajó valahol Apostag tujékán hirtelen megállott a Dunán. A kormányosok még egy keveset igazgatták a polituros kormánykereket, azután bosszantó nyugalommal gyűrtek fel prémes bundagallerjaikat, lelepve a kormányátor emelvényről és végigtapogatva posztócsizmáikban a viaszkos vászonnal bevont fedélzeten, megmondták a kapitánynak, hogy a nagy ködben, mely az imént esett le, nem lehet baladni.

A hajóskapitány, egy viharedzett tengerészkedély teljes flegmájával szolt le a szócsovón a felmeztelen dolgozó gépésznek:

— Megállunk.

A gépezet még egy darabig elhaló, fogyó mozgással kattogott, a nagy olajos aczélesapok még egy-kétszer megforogtak tengelyük körül, aztán mint mikor egy nagy életet minden vére vesztü, néhány fáradt libegés után, melyek egy haldokló végső sohájához hasonlítanak, csendes lett minden az üveges fedelű gépházikóban.

Az utasok riadalma óriási lett. A harma-

d-k osztály férfivendégei fázósan húzódtak szüreikbe, az asszonyok, a kik a Stollwerk-féle ezertudásu automata körül a földre kuporodtak, nagy, rojtos téli kendőikben összebujtak; legnagyobb részüknek mindegy volt, akár itt a hajón, akár otthon töltik az éjszakát.

Csak egy öreg, kövér gyümölcsös kofa volt rendkívül módon konsternálva.

— Oh, hogy a ragya verje meg ezt a ködöt, hogy most köllött neki leesni, mi lesz ezzel a tengersok holmival, hisz mind a nyakamra romlik.

Szegény asszony, arra a sok éllelmszerre, csemegére gondolt, a mit Hartán nem lehet kapni és a mit rendszeren ő hord haza Budapestről minden szombaton az uri ténsasszonyoknak.

— Majd elpusztítjuk mi, néni — incselkedik a vitorlás.

Az öreg asszony ijedten kap a csomagjához.

— Pedig csak rákerül a sor, ha a kamrában elfogy az enniváló — rémitgeti tovább a csintalan hajós.

— De abból nem eszel ücsém, nem tenéked való az, uri gyomort illeti meg ez — csap büszkén a csomagjára.

A második osztályon már nagyobb zajt okoz a megakadás híre. Derek mesteremberek nagy büszkusan emlegetik a magyarok istenit.

— De hogy nem tudott még egy óra múlva leereszkedni, csak már Földvárig mehettünk volna, aztán már akár a mennykő is belécsaphat ebbe a hajóba.

— Oh, hogy is ne, — zugolódna a többiek és mindenki siránkozik, hogy csak legalább az ő állomásáig várt volna ez az ocsmány szürke lepedő.

— A láthatár ezen közben egészen elvakul, nehéz sűrű gőz vonja be a környéket és a horgonyt csörgő zakatolással leeresztik a Duna sárgás, piszkos vizébe.

— Innen egyhamar nem mozdulunk — szolt a kapitány helyettesnek és leindultak a földszinti osztály első szalonjában.

A biborvörös hárszony pamlagokon csupa kétségbeesett arczu emberek ültek. Itt már nagyon fájlalták a késedelmet. Mindenkinél van valakije, a ki várja az otthonában.

Élénken konverzálnak, persze a ködös szomorú sors megbontja az ismeretlenség minden ridag korlátját.

— Jaj a mama mit fog gondolni — rimánkodik két piros bluzos süldő lány, akik a nagy utazásban egymást gardirozzák.

— A jó vacsorámmal mi lesz? sopánkodik Schwarz ur, a ki békés gabonakereskedő Mohác-on és olyan arcot vág, mintha a töltött libamell sokkal jobban érdekelné a nemrég lezajlott tőzsdederu nál.

Lássunk tisztán.

H.-Hadház, január 21.

A hadházi gazda-kör czélját és szükségességét e cím alatt ismertette „Egy függetlenségi polgár“ a „Debreczen“ f. évi jan. 14-iki számában.

Nincs szándékomban a kérdést tovább fejtegetni, annyival is inkább nincs, mert a Gazdakör kérdése már bevezetett tény s a kör már meg is alakult s jól esik látnom, hogy az úgy alakult meg, hogy — ha a megalkotott alapszabályokat a kör mindenben lelkiismeretesen megtartja, és ha a viszálykodás és a széthuzás átka az új körbe be nem csempészte — nem kis mértékben mozdíthatja elő a gazdaközönség érdekeit s ezáltal a közjót.

Adja Isten, hogy így legyen!

De míg egyfelől szívesen adózom el is merészel a Gazdakörnek most, miután ez a homályból, mely eddig fedte, végre kibontakozott; másfelől habár egy kissé késve is nem hagyhatom egészen szónékul „Egy függetlenségi polgártársamnak“ a „Polgári olvasókörre“ tett megjegyzéseit.

Hogy oda elő, nagyon régen milyen volt a polgári olvasókör, azt nem tudom s igaza lehet cikkirónak abban, hogy „volt idő, midőn az lapokat sem járattak“ — csak hogy az régebb lehetett.

A polgári olvasókör a közelmúlt időkben azonban olvassókör volt s az ma is. Azt a kört, a mely kör saját igényeihez mérten 3 elsőrendű nagy napilapot, 3 heti és egy szépirodalmi lapot járattak; azt a kört, a mely összerakosgattott filléreiből e napi és egyéb lapok mellett tagjai szórakoztatására önérejelölve olvassókör volt a t. r. t. alkot s a népműveltséget ezzel is mintegy terjeszteni törekedik: ezt a kört mondom azzal vádolni, hogy nem is olvassókör ma már nem lehet!

Hogy pedig e kör polgári olvasókör azt bizonyítanom felesleges akkor, a midőn mindnyájan tudjuk, hogy annak tagjai 4—5 kivétellel polgáremberek.

Azonban nagyon téved „Függetlenségi polgártársam“ midőn azt állítja, hogy „jellem és erkölcsre tekintet nélkül, boldog-boldogtalan“ tagja lehet e körnek, mert a tisztviselőség az alapszabályok idevágó pontját meg lehetős lelküismeretességgel alkalmazza s a nem oda való elemeket bizony, ha tiszter annyit fizetnének is, fel nem veszi. De a fel-

vételnél aztán nem akadály az ha szegény, vagyontalan ember is az illető.

Ennyit tartottam kötelességemnek az olvasókör renomméja érdekében mint annak egyik tisztviselője megjegyezni.

Végül, — minthogy szétforgácsolt erők cím alatt e lap hasábjain megjelent cikkcekkémnek egyik-másik tételét sokan félremagyarázták s azt nyilvánvaló személyeskedésnek deklamálták, szabad legyen felkérnem a megbotránkozókat, hogy olvassák el még egyszer figyelmesen a cikkcekkém s látni fogják, hogy én a miket mondtam általánosságban mondtam.

Igy nevezetesen a t. a. n. o. s. s. á. g. b. a. n. mondtam azt, hogy például miért nem szereti a polgárnép az uri osztályt? . . .

Azért, mert az uriosztály általában s különösen annak egyik-másik tagja csak akkor keresi fel a polgár népet, ha szüksége van rá s azután ott hagyja, vele többé nem érintkezik, bajait nem ismeri, gondolkodás módját nem irányítja stb. stb.

Ez volt cikkcekkémnek tartalma és értelme s hozzátettem ez általánosságban jellemző részhez, hogy:

— „Igy van ez — sajnos — Hadházon is!“

S hogy ez így van majdnem ország-szerte s így volt és van Hadházon is, ez tény.

De ugyan hol van ebben a személyeskedés? Ilyet csak az állíthat, a ki distinguálni nem tud, vagy nem akar, — bizonyos hangulat csinálás czéljából.

Hiszen ha ez személyeskedés és sértés, akkor holnap fegyveres elégtételt követelhet tőlem Kalapos Máttyás ur is Kukutyinból vagy nem tudom én honnan; mert őt is sértettem. Ha valami kifogásolható cikkcekkém-ben, az a berekesztésben használt kissé erős kifejezés lehet.

De a kifejezést is teljes joggal használtam s arra a Gazdakör egyik vagy más tagjának kérdős könnyeleműn elejtett kifejezésére jogosított fel, hogy azonban az a kör tagjaira általánosságban nem vonatkozik, szívesen elismerem és kijelentem.

Mást sérteni nem szokásom, a más becsületén rágódnival nem szeretek.

A ki felőlem az ellenkezőt hiszi: az nem ismer!

Lássunk hát tisztán s tegyük félre az érzékenykedést és munkáljuk a közjót!

Kóti Jeremiás.

Ugronverő Kola János

vagy

a beugrasztott mameluk.

— Szomorú vigjáték 5 actusban. Színhely a t. ház ülésterme. Idő: a millenárius év. —

Ugron beszédjének végső akkordjai is elhangzottak . . .

A jobboldal dühöng. Papp Géza Busbachot mérgében kobakon üti . . . Óriási zaj . . . ellenzék tombol . . . tapsol . . . eljenez . . .

Elnök fejét veszi . . . a jegyzőnek a hang torkán akad . . .

Iszonyu fejvesztettség uralkodik Ugron hatalmas beszéde után.

Ez volt a ház képe tegnap délután 1/2 2-kor, mikor a házra, közelebből pedig Debreczenre az örökké nevezetes pillanat bekövetkezett.

Ki beszél? Álljon fel!

Az óriási zaj közepette egy hang tör elé a jobboldali padsorokból. A czérnavékonyaságú hang kihallatszik a zajból. A képviselőket hideg borzongás futja át.

De azért a hü mamelukok harsányan kiabálnak:

— Halljuk, halljuk!

— Mi hang ez? Ki beszél itt? — kérdik a baloldalról.

. . . T. Ház! Előttem szóló . . .

— Ki merészel itt ülve beszélni; álljon fel a ki beszélni akar, itt csak állva lehet beszélni — kiabálják mindenfelől.

— Álljon fel, álljon fel — hallatszik száz torokból.

T. Ház! . . .

— Hol beszélnek? Ne bujjon a pad alá, a ki szólni akar?

(Münich Aurél számolyt kerit és Kola lába alá teszi)

T. Ház!

— Ki az a képviselő? Hogy hívják, hol van hazája?

Egy hang: Debreczen szalasztotta.

Riadó kacagás: Hahaha, Hehehe, Ühüm, Böhöm . . .

Elnök a csengőhöz, majd fejéhez kap. Egyiket sem találja (Onody Géza a csengőt a zavarban eltüntette az elnöki emelvényről.)

Elnök: Felszólítom a képviselő urakat, hogy ne gyerekeskedjenek . . .

Kola: T. Ház . . .

Elnök: Kola János képviselő urat rendeztesítom.

Hahaha, Hihhi és az egész ház kacagásba full.

Az ellenőr megsimitotta a tarkóját és tánczra kérte az egyik kisasszonyt.

Eljártak egy svungos csárdást, az ellenőr tüzzel aprózta, a szöges eszímája meg ék-telen kopogást csinált.

Aztán vacsorához ültek: a pecsenyénél koccintottak.

— Igyunk! Éljen a köd, éljen a Diana! Hisz van elég víz a Dunában.

— Mikor eszünk kétszersültet? kérdezte valaki, a ki sokat olvashatott zónauti regényeket.

Aztán kártyáztak, ittak és mulattak, kivilágos kiviradtig. A hajón nem alud senki; az utasok félték, hogy ha elaluszna, megindul a hajó és őket átviszja az állomásukon.

A második és harmadosztályosok egész éjjel nézték a vigságot. Reggel felé, mikor a kapitány ur éppen az egyik kisasszony szalagos csipkealapját próbálta fel, berontott egy matróz.

— Parancsnok ur! instálom, felszakadt a köd, mehetünk tovább. Valakin erőt vettek holmi Kolombuszi reminiscenciáktól, kirántott egy ablakszárnyat és elkezdte kiabálni:

— Föld! föld!

A parancsnok a turesa fejdíszével megfordult és rekedt hangon rákiáltott az elképedt matrózra:

— Nem kell föld! a föld forog!

A föld csakugyan forgott.

— M-göregszünk itt — rémitgette egy fiatal ember a többit — a kik ifjan szálltunk a Diana hajóra, mint törődött agastyánok fogunk kiszállni.

A sarokban a plébános ur, a kit ezóta a gazdaasszonya már szinte elsratott, a nagy bajban sem tud megfélekedni az egyházpolitikaról.

— Tíz éve egyszer voltam ebben a pogány Pestben és most is meg van a baj.

— Az ám szent atyám — szól a trefás fiatal ur — ha itt rekedtünk egy pár esztendőre, meg se házasodhatunk, nincs, aki összedjon.

— Az új rend, az új rend — motyogja az öreg pap — azelőtt szükségben mindenki pap volt. De anyakönyvvezető nem lehet mindenki, még szükségben sem.

A kapitány is közbe szólt:

— A hajón csak nem vihetünk polgári anyakönyvvezetőket? De nem is lesz rá szükség. Reggelre szél támad és elindulunk.

Az utasok kezdtek lecsillapodni és tompa rezignációval elfoglalták helyeiket az asztalok körül. Legjobban a vendéglős volt megelégedve, kaján mosolylyal dörzsölte a kezét.

A hajóistiztek a lánykához telepedtek Előbb szójátékokkal és talányokkal próbálták őket felderíteni.

A kapitány ur nagyokat mulatott azon,

hogy a kislányok fél órai fejtörés után sem tudják kitalálni azt, hogy a lokomotivnak mi az ellentéte.

— Hát lokomohoch, nyögi ki végre kacagva a hajóparancsnok ur nagy boldogsággal afelett, hogy még a humor terén is sikerült érvényre juttatni a német hajótársaság szellemét. Aztán kártyakunsztokat mutattak a kis lányoknak: az asztaloknál mind élénkebb lett a hangulat.

Beszélek színházról, bálokról, tánczról. Az ellenőr meg szokása szerint dicsekedett.

— Hej a bálók, meg ez a mostani csárdás, nem érnek semmit! Én tudtam csak, de az nem is volt káposztatiprás, hanem igazi tüzes táncz. De iszen még ma is lefőzők egy tuczat mai gavallért.

— Lássuk, lássuk, csacsognak a babák.

Valahonnan előkerítettek egy kis cigánygyereket. A harmadik osztályon bujkált. Rendesen Budapest és Eresi közt szokott ingyen utazni, hegedül egy kicsit, összekoldul egy-két krajczárt. Most az egyszer elfelejtett kiszállni és ezért le kell mennie Orsováig, mint kényszeredett Vaskapu-utazónak.

Bent az urak közt mindjárt rárantott a divatos nótára, a melyik úgy kezdődik, hogy:

»Korhelyégre nagy bennem az akarat!»

— No hát ki a legény a csárdában? —

kérdi a jókedélyű kapitány.

Vajay (odaszól a néppárthoz) Jancsi te üss hátba, mert a kaczagástól oda állott a görce.

Zelenyák hátba üti.
Vajai (megkönnyebbülten): — Halljuk Kolát!

A beugrasztott mameluk.

Kola János (nagyot fujva): T. Ház! Ugron képviselő ur azt állítja, hogy a főispánok, az apró zsarnokok intézik most Magyarország közigazgatását. Ha tehát Magyarország jelenlegi rossz közigazgatásával nincs megelégedve, indítványozom, hogy szavazza meg a közigazgatási törvényjavaslatot. (Perczekig tartó derűtség. Thaly odaizen a portással Kólának, hogy ne blamirozza Debreczent)

Kola: Hagyjának már fel a költségvetési vitával, ne folytassák. Ha a függetlenségi párt így fog harcolni, szét fog válni, mint az oldott kéve. (Óriási kacagás). Valamint a varjuból fülemile, úgy Ugronból sem lesz Irányi sohasem. (Husz képviselő a pad alá bukik a nagy kaczagástól. Mentők hirtelen megjelennek, képviselőket elszállítják.)

Kola: Urrraim!

Váradi Károly: No, no! (Derűtség.)

Kola: A kormánypart az egy igen, derék párt. (A kormányparti padok lassankint kiürülnek. Perczel és Erdély, jelenlévő miniszterek a képviselőház hátulsó ajtaján megugranak.)

Kola: T. Ház... t. Ház... (görcsösen emeli fel kezirását és bepillant. Itoszszabb szünet.)

Vajay: Vigyázzanak kérem a szónokra, mert mindjárt megugrik.

Kola (halkan): Magyarország függetlensége utáni vágy minden ember szívében ott van, s ennélfogva az ország és a parlament méltósága érdekében kérem önöket, hogy végezzenek be a költségvetési vitát. (Hoch kiáltások. Szavazzunk ugye? Eljen Kőrössi Sándor. Fiharos derű.) A költségvetést megszavazza. (Szónokok számosan részvételt fejezik ki.)

A könyvatos czáfolata.

Hovament Perczel és Erdély? Ezt a nagy kérdést intézte önmagához Kola, ki ezen beszéd után azt remélte, hogy egy zsiros közjegyzőség, vagy valamelyes főispánság legalább is kinéz.

Perczel és Erdély pedig betértek a könyvatos újsághoz és közrebocsátották a következő kommunikét:

Kola János mai képviselőházi beszédéről az a hír van elterjedve, mintha azt a kormány megbízásából és védelmére mondta volna el. Mint a legilletékesebb forrásból értesülünk, ez nem igaz, mert a kormány, jobban meg tudja választani a maga embereit.

Kola itthon.

Mint a déli órákban értesülünk a sürgönydróton Kola a tegnapi ülés után az „Orient”-be ment. Ott óriási feltűnést keltett zavaros magaviseletével, különösen pedig azzal, hogy legkedvesebb ételét a „b a b c s u z p a j z i” még csak meg sem kóstolta. Onnan hazament és lepedőbe burkoltatta magát ma délbe feltette magát a gyorsvonatra és már este itthon lesz.

Kola néppárti lesz.

Mint 4 óra 4 és fél perczkor érkezett táviratunk jelzi: Kola János Zelenyák druszájához intézett levelében értesíti őt, hogy indítatva a könyvatos újság kommunikétől, belép a pártjába.

Paja.

Színház

A nők barátja. Sardou szellemes színüve tegnap 3-szor került színre félig telt ház előtt. Az előadásról, rendezésről nincs semmi új mondani valónk, csupán azt jejezzük meg, hogy a 2-ik és 4-ik felvonás szalonjában levő íróasztalt talán csak nem M.-Szigetről szállították Párisba, mint a hogy azt a rajta levő

következő jelzés: „Gyorsáru M.-Sziget” mutatja. A szereplőkről sem tudunk újat mondani. Tapolczay, Cserni a szokott jók voltak, Klenovits mint rendező hanyag, ki negligálja szerepét. Szathmáry, Hevessy szerep nem tudásában leledzettek.

Ujdonságok.

Hentaller Lajos orsz. gyűlési képviselő és a magyar önvédelmi harczirodalmának buzgó és hivatott művelője, ki egy napi tartózkodás után tegnap utazott el városunkból, esütörtökön Kolozsvárra érkezik. Hentaller Kolozsvárt időzése alatt a történelmi múzeum intézőivel és a Történelmi Lapok szerkesztőségével a nagy időkre vonatkozó több ügy felett is tárgyalni fog. Ezenkívül egy módotat fognak megbeszélni az öreg honvédek gyámoltására nézve, az ország mindeme vidékein, honvédegyletek nincsenek, vagy pedig akeziót kifejteti nem tudnak s így bájtsaikk sorsát sem karolhatják fel.

* Választmányi ülés. A Csokonai-kör választmánya tegnap délután 5 órakor Szel Farkas elnöke alatt ülést tartott a főiskolai nyilvános olvasóteremben. Az ülésen tárgyalás alá vették az Emlék alelnök titkáranak, Sándor Józsefnek átiratát, melyben felhívja a kört, hogy nyilatkozzék, vajon a millenniumi kiállításra részt akar-e venni olyképen, hogy a Csokonai szobrát, a kör alapszabályát s egy évi jelentést az emlékre megjelölt helyen elhelyezzenek. A választmány határozatilag kimondja, hogy mivel az országnak minden ilyen nemű egyesülete képviselve lesz az ezredéves kiállításra, a Csokonai-kör sem maradhat el. Ertesítik Sándor Józsefet, hogy részt vesznek s mivel szobruk nincs, annak kivételéről gondoskodni fognak s a szobrot Tóth András helyb. ügyes szobrászunknál fojják elkészíttetni. Ezután tárgyalás alá vették a kiállítási emlékeknek, Dániel keresk. miniszternek leiratát, hogy a kör a történelmi kiállítás részére hajlandó-e a Csokonai relikviáit átengedni. A választmány elhatározta, hogy a relikviákat, még pedig Csokonainak egy eredeti ny szövegű folyamodványát, zenésített darab egybekötve s Kovács János által festet arcképet felküldi a történelmi kiállítás-igazgató részére s erről értesíteni fogja. Ebből folyó ügy nem volt; zárt ülésben döntöttek ezután a Kazinczy-fele pályázatra beadott művek sorsa felett.

— A hol tilos a Kossuth-nóta. Tornyán Csanádvármegyében még az ősszel egy férfi dalárda alakult Kutrovics Andor tanító vezetésével. A tagok szorgalmasan látogatták a tanórákat és sok dalt tanultak be. A napokban egyik dalárdistának az óhajának adott kifejezést, hogy tanuljanak be egy Kossuth-nótát is. Hanem Kutrovics ur a tagok legnagyobb csodálkozására ebbe nem egyezett bele. Kijelentette, hogy neki, mint állami tanítónak, nem szabad Kossuth-nótát énekelni és tanítani. Tornyán történt ez szegény Justh Zsigának a szülőföldjén. De vajjon ki tilthatta meg a tanító urnak a Kossuth-nótát? Valószínűleg senki. Csak az állami alkalmazottak »tulajdonlása» nyilatkozott meg Kutrovics urban, mint annyi más társában, a kik félnek még kiejteni is a Kossuth szent nevét. Reméljük, hogy a dalárda elcsapta a derék urat.

* A református papok állami segélyezése. A református lelkészek közül a csekélyebb javadalmazásnak segélyezésére a kormány százezer forint állami segélyt szavazott meg. Ebből az összegből a dunamelléki egyházközségekre 22.000 forint esett. A segélyt a vallás- és közoktatásügyi miniszter akként akarja szétosztani, hogy az egyes egyházközségek nevezik meg a segítségre szorultakat azok lakásait s maj így közvetlenül utalva-

nyozza ki nekik az illetékes adóhivatal. A református konvent elnöksége most felírt a kormányhoz, hogy ettől a szándékától álljon el mert ez sérelmes és megalázó az illető lelkészekre, és kéri, hogy bizza a 22.000 forint szétosztását a konventre.

* Meghalt szabadsághős. A szabadságharcz egyik hőse, Zemanyni János 1848—49-es honvédszázados halt meg tegnap. Zemanyni János 1816. április 27-ikén született Liptómegyében Rózsabegyben. A szabadságharcz alatt önkéntesen, mint közharczos állt be a honvédek sorába, de a bátorságával csakhamar századosi rangra emelkedett. Részt vett tizenhárom csatában. Tanuja volt Hentzi elfogatásának és ő vette el a kardját. Zemanyni Klapka mellett volt Komárom védelmének. A szabadságharcz után visszalépett a magánéletbe és szerény hivatalt vállalt. 1868-ban Lőcsén megyei levéltáros lett. 1889-ben teljesen nyugalomba vonult és a honvédalapból egész haláláig századosi nyugdíjat élvezett. Temetése ma volt Budapesten.

Jelenet a gőzfürdőben. Ábrahámnak egyik ivadéka a már bevégzett dörzsölés után imogy szólott tegnap a gőzfürdőben alkalmazott alkalmazott egyik dörzsölőhöz: — Ugyan kérem nem lenne szives még egy szerszert megdörzsölni.

— Meg tenném, de felek, hogy az ur tudgyuladást kap.

— No attól ne tartson.

— De ezt is csak úgy tehetném, ha az ur még egyszer megfizeti a jegy árát.

— No, akkor még is csak félek a tudgyuladástól, — zárta be a párbeszédet Ábrahám ivadék.

A szervező bizottság ülése. A városi szervező nagybizottság ma és holnap délután a vároháza nagytermében folytatja üléseit, gróf Degenfeld József főispán elnöke alatt. A szervezői szabályzatok letárgyalása még jó ideig el fog tartani s így talán kevés is tekintet az a két ülés, mert így hamar kitéveszünk és még akkorára sem lesz készen.

*Szeless Adorján letartóztatásához. Az Annemasse-ban letartóztatott Szeless Adorjánt már átkísérték a saint-julienni ügyészégi börtönbe, honnan táviratot intézett dr. Guthi S. budapesti ügyvédhez, hogy ez legyen segítségére. A felkért ügyvéd a következő táviratot intézte a francia igazságügyminiszterhez: Franciaország igazságügyminiszterének, Páris. Az igazságszerető és alkotmányos francziák igazságügyminiszteréhez fordulok azzal az alázatos kérelemmel, hogy az Annemasseban újra letartóztatott és Saintjuliennebe átkísért Szeless Adorján magyar alattvaló azonnali szabadságra helyezését elrendelje. Szeless azért ülörzik, mert egy a magyar nemzetre nézve valószínűleg szegényes szöveget, a magyar nemzet legnagyobb ellenségének megőrkítésére Magyarország szívében emelt Hentzi-monumentumot felrobbantani akarta, vádolják ugyan állítólagos sikkasztással is, de az nem hivatali sikkasztás, nem részvénytársaság vagy más intézettel szemben követett el. — Kiadatását tiltja az 1855. é. I. cikk 8 pontja és a francia 1878. é. XVI. cz. Sürgős intézkedésért esd Dr. Guthi Soma, Szeless Adorján jogi képviselője. Egyszermind Gelestin Martin genfi ügyvédet is felkérte, hogy az elfogott magyar alattvaló érdekében tegyen meg mindeu megtehető lépést.

* Közgyűlés. Az elép és Hegyes birtoság f. évi január hó 26-ikán d. u. 3 órakor a város gazda helyiség termében évi rendes közgyűlést tart.

* Az aradi bitófák forgácsai. Nehai gróf Teleki Sándor ezredes az Aradon kivégzett vértanúk bitófáinak mindenikéből levágatott egy-egy darabkát és azokat haláláig kegyeletesen őrizte. Később Teleki László az örökösök nevében a kolozsvári történelmi múzeumnak

adta ezeket az ereklyéket, a melyeknek valódisága kétségen kívül. Sokáig azt hitték, hogy ezek a forgácsok egyedüli maradványai az aradi bitófáknak. Most azonban kiderült, hogy még egy honvédtiszt birtokában voltak ilyen emlékek, a melyek a tulajdonos halála után egy előkelő kolozsvári férfira maradtak az elhunyt szabadságharcos naplójával együtt. Ezek az ereklyék is a kolozsvári muzeumba kerülnek legközelebb. Az elhunyt a bitófa forgácsait egy papiros csomagban lepecsételve hagyta hátra: **E r e k l y é k.** A fadarabkák egyikén ugyanazzal az irással **A u l i c h** név van felírva.

Felolvasó ülés a Csokonaiakörben. A Csokonai kör 1896. jan. 24-én, d. u. 5 órakor a collegium dísztermében felolvasó ülést tart. Tárgysorozat: 1. Szeretet és szerelem képekben és példákban. Irta és felolvassa **K o n e z Ákos.** 2. Az élet. Monológ. Irta: **G r e n e t Dan-court.** Szavalja **J e n e y Sz. Béla.** 3. La palome. Spanyol románcz. Elemér dala. Széll-Döcsey „Kurucz világ” cz. operettéből. Magyar népdalok. Énekli: **H o f f m a n n József.** A kör tagjai és hozzátartozói állandó jegyeiket használhatják; a kik azt netalán elvesztették volna, **Tóth Béla** pénztárnok gyógyszerárában új tagsági jegyei kaphatnak. Ugyanott, valamint a felolvasás estjén a pénztárnál mindazok, kik a körnek nem tagjai, 20 kros beletti jegyet válthatnak. A következő ülés 1896. február 7-én lesz, a mikor is **Dr. Bartha Béla** és **Dr. Nagy Zsigmond** fognak felolvasást tartani. Debreczen, 1896. évi január hó 19-én. A **C s o k o n a i k ö r e l n ö k s e g e**

* **A lovaregylet ülése.** A debreczeni lovaregylet választmányja február 3-án délután 5 órakor ülésezik a városháza nagytermében.

* **Az adózók figyelmébe.** Felhívatnak mindazon adót fizetők, kiknek ingatlan birtokaikon bekebelezett tartozásuk van, hogy azokat saját érdekükben legkésőbb f. 1896. évi február 31-ig az e célra használálandó tehervállomási iven vallják be, mivel e határidőn túl az általános jövedelmi pótdadó kivételénél terhek nem fog figyelembe vétetni. Vallomási iv a városi adóügyi osztálynál beszerezhető. Debreczen sz. kir. város adóügyi osztálya.

* **Vasutügyi ülések.** Február 1-én a hajdunánási, február 2-án pedig mindenkor d. e. 9 órakor — a derecskei helyi érdekű vasút érdekeltsege tart ülést a debreczeni városháza nagytermében.

* **Állami anyakönyvvezető és halottkém.** A belügyminiszter egy anyakönyvi felügyelő által legközelebb fölvetett kérdés folytán kijelentette, hogy az anyakönyvi és halottkém állást nem tartja összeférhetetlennek sőt nézete szerint inkább előnynek tekintendő az, ha az anyakönyvvezető a községben előforduló halálozásokról is halottkém tisztségét fogva közvetlen tudomással bír.

* **Új élet egy szomszéd fürdőben.** A nagyváradai páspöfküldő eddig kétszeresen holt kézen volt, ugyanis a mellett, hogy papi vagyon (dr. Schlanch Lőrinczné) volt, még a bérlője is gyenge volt. A fürdő, mely már ősrégi gyógyhely is, egészen elhanyagolt állapotban volt mostanáig, míg **Cseglédy Sándor** legújabbán tizenöt évre bérbe nem vett az egész fürdőt szállóival, fürdőházakkal, s étteremmel együtt. A fürdő ezentúl a modern igényeknek megfelelő lesz, mert újabb építkezésekkel, s a bérlő befektetéseivel külső értéket emeltek. Az építkezések, most meg szünetelnek, de márczius hóban már újra megkezdik az építési munkálatokat.

* **Az ügyvédi kamara köréből.** A debreczeni ügyvédi kamara választmányja hözhírré teszi, hogy **dr. V a r g h a József** szolnoki ügyvéd, a pécsi ügyvédi kamara területére történt átköltözése következtében, a névjegyzékéből kitöröltetett.

* **Köszönetnyilvánítás.** A debr. „Zion” beteg-egylet pénztára javára Szilveszter estjén rendezett hangversenyyel egybe-

kötött táncvigalom alkalmából következő felülfizetések eszközöltettek: **Reichmann Ármin** ur 11 korona, **Welsz Sándor** és **Biederman József** urak 10—10 kor, **Keiner Adolf**, **Márkus Miksa**, **Rosenthal Dániel** és **Schwarz Vilmos** urak 6—6 kor, **Rózsa Lajos** ur 5 korona, **Elsner Henrik**, **Halmágyi Sámuel**, **Rosenberg József**, **dr. Popper Alajos**, **Falk Lajos**, **dr. Freund Jenő** és **dr. Glück Géza** urak 4—4 kor., mélt. **dr. Wolafka Nándor** és **Schwarz M. L.** urak 3—3 kor., **Halmágyi József**, **Steier Gyula**, **dr. Brunner Lajos**, **Hoffman** és társa, **N. N. Klein János**, **Weinberger Gyula**, **Friedman Jakab**, **Burger Erzsike**, **Turai Farkas**, **Sorger József**, **Békés Lajos**, **Steiner** és **Wittmann**, **dr. Berger Andor**, **Kohn Lajos**, **Löfkovics Arthur**, **Braun Adolf**, **Karczag Gyula**, **Alter Sándor**, **Deutch Jakab**, **Gonda Lajos**, **Schwarz Bertalan**, **Ungár Albert**, **Roth Siegfried**, **Lusstig Dezső** és **Krémer Jakab** urak 2—2 kor., **Teitelbaum Lajos**, **Fischbein Dezső** N. N., N. N., urak 1—1 kor. Fogadják mindannyian szives áldozatkész-ségükért, ugyintén a hangversenyen közreműködött hölgyek és urak szives fáradausukért és a közönségnek nyújtott élvezetes órakért hálás köszönetünk nyilvánítását. A rendezőség.

Nyomok a hóban. Egy szép asszony ablaka kinyílt az éjszaka. Ablak alatt fehér hó, — fehér hóban udvarló. Félig telt hold elámul, s az égbőlről lebámul. Szólanak a kakasok: „Kukuriku, — sok a sok!” Ebred a tyúk, a kappan... Késő immár, csók esat-tan, azt se tudom mi végett... De bolond egy történet... A férj reggel felébred — s az ablak alá téved — „Valóság ez nem álom? Ablak alatt egy lábnyom — s úgy látszik az átkozott — az ablakon bemászott. Tyú a fűzfán füttyög — ez a bolond bökköny, ... Töprenkedik férj uram, — majd vadulva el-rohan — X. Y. fiskális, — válópört már fir-kál is... Kölesönös vadgyűlölet — Ranyomja a bélyeg. Biró itél... de nem tud, — hozzatok elé tanut. Férj uram szől és zokog: „ott vannak a lábnyomok.” A szakértők ki-mennek, de lábnyomot nem lelnek, mert a nyomot azóta, a szél hóval behordta. Vakarja a férj fejét, elvesztette a perét. Nagyon fura a törvény, — paragrafus örvény, beleszédül az ember s panasza menni nem mer. Morál: Mászor ha eszre veszed; az ablakhoz nyom vezet, — húzódj meg csak a hóba, mint a csuka a tóba, — tarts kezvedbe jó botot s csapd nyakon a lábnyomot.

Szerelmesek monológjai.

Irta: **Vértessy Gyula.**

VI. **Agglegény.**

Rendezgeti a leveleit:

— Teremtő isten, mennyi hazugság egy csomóban. Sirig szerető Ilkád — örökké hű Töncsid! Sirig, örökké! Azaz egy hónapig, két hónapig! De hát én? Én se voltam különben náluk! Csaltuk egymást kölcsönösen! Nem jobb lett volna-e mégis megősnölni? Ah, akkor meg csak ketten csaltuk volna egymást. Így legalább több között osztott meg a család.

Hát ez a kék szalag, hogy került ide? Kié ez? Hogy került hozzám? Milyen fakó már a színe? Régi lehet!

Kutassuk csak, nincs-e levél mellette. De itt van. Ebből esett ki.

— Tartsa meg a tegnapi este emlékére s gondoljon rám...

Ah, a tegnapi este! Ezelőtt vagy husz évvel! Egy majálison! Nyári este, holdvilág, szerelmes legény, egy édes kis ártatlan paba! Igen, ezek voltak a kép staffázsai! A táncz után sétáltunk egyet! A mama hátal jött. Egy kanyarodónál a nyakához hajoltam (nem a mamának) s megcsókoltam ezt a szalagot.

Másnap elküldte.

Mi is lett belőle azután? Igen, igen férjhez ment. Négy gyeke van. Elhízott kővér dáma! Talán csuzos is, mint én. Foga is bizonyára hiányzik már.

Milyen ostobaság lett volna elvenni! Így legalább úgy emlékezem rá, mint a minőnek akkor láttam, azon a holdvilágos szép

estén, a mely nem fog visszajönni többé sohasem!

(Megcsókolta a szalagot.)

— Drága kis szalag! Én édes vendégem! Jobb, hogy te vagy itt! Ha elvtem volna őt, most aligha csókolgatnálak! Bizonyára rég összetéptelek volna...

(Vége.)

Táviratok.

Oszággyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest jan. 22.

Ülés kezdete délelőtt tíz órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Perczel Béni, Josipovich Géza, gróf Esterházy Kálmán.

Kormány részéről jelen vannak: Perczel Dezső belügyminiszter, Dániel Ernő kereskedelmi miniszter.

A múlt ülés jegyzőkönyvét, felolvasása után, hit lesítették.

Ülés elején Szilágyi Dezső elnök bejelentette, hogy Apponyi Albert gróf beadta a választások tisztaságára vonatkozó indítványát. Kéri, hogy az indítvány tárgyalását a szombati ülés napirendjére tűzzék ki (Helyeslés.)

Ugron Gábor örömmel üdvözlö az indítványt betérjesztő Apponyi Albert gróft, mivel a választások tisztasága mindnyájunk érdeke.

A ház elfogadja az elnök előterjesztését.

Elnök bejelenti továbbá Dániel Lászlónak képviselői állásáról való lemondását.

Ezután folytatták a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását, melyet a mai ülésen be is fejeztek.

Gajári Ödön előadó megtartotta ezután záróbeszédét, melyben kijelenti, hogy örömmel fogadja Apponyi békejobbját. Ajánlja a költségvetést elfogadásra.

Holló Lajos záróbeszédében ismét rámutatott a közigazgatási visszaélésekre. Határozati javaslatát ajánlja elfogadás végett.

Perczel Dezső az összes elhangzott beszédekre felel hosszabb, érdekes beszédben.

Ezután megejtették a szavazást.

Az összes határozati javaslatokat, kivéve Kun Miklósét, elvetették és így a belügyi költségvetést elfogadták.

Ezután hozzáfogtak a részletes tárgyalásokhoz.

A vita folyik tovább.

Guttenberg kinevezése.

Budapest, jan. 22. A Debr. ered. táv. Perczel Dezső belügyminiszter a képviselőház tegnapi ülésén kijelentette, hogy a Guttenberg kinevezéséről szóló hírt a hivatalos lapban jóvá fogja tenni. A „Budapesti Közlöny” mai számában ma csakugyan elnézést kérnek azért, hogy Guttenberg kinevezése a hivatalos lapban megjelent, a mely csak tévedés folytán került a lapba.

Megczáfolt halálhír.

Budapest, jan. 22. (A Debreczen eredeti távirata.) Ma reggel az a hír volt elterjedve Budapesten, hogy **Bismark** herceg meghalt. A déli órákban e hírt azonban Bécsből megczáfolták.

Uralkodók találkozása.

Budapest, jan. 20. (A Debreczen eredeti táv.) **Nigra** olasz nagykövetet Ö Felsőge megbizta, hogy az olasz királyljal való találkozását készítse elő.

Apponyi békepontjai.

Budapest, jan. 22. (A Debreczen eredeti távirata.) Apponyi Albert gróf a képviselőház mai ülésén végre betérjesztette békejavaslatát, mely ugyanabból a tizenkét pontból áll, melyet a belügyi költségvetés tárgyalásánál elmondott. A békejavaslatot a ház szombati ülésének napirendjére tűzték ki.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Othona” a kereskedémi palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11-12 óráig.

Csütörtökön)

Kedden)

Szerdán) 9-11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap) 2-5 óráig.

Vasárnap délelőtt) 9-12 óráig.

Január 25. Sz. Nagy Károly 50 éves jubileuma

Január 29. Az orvos-gyógyyszerész-egylet bálja az „Arany Bika” disztermében.

Február 2. Az iparos kör bálja az „Arany Bika” disztermében.

Január 22. A debreczeni timár ifjuság táncvigalma a „Korona” vendéglőben.

Január 25. Kőmives iparosok és segédek táncvigalma a „Margit fürdő” nagy termében.

Január 25. A polgári kör bálja az „Arany Bika” disztermében.

Február 9. A fodrász segédek bálja a Koronában.

Február 15. A függetlenségi és 48-as párt bálja a „Korona” — disztermében.

Február 15. A jogász- és tisztviselő-kör táncvigalma.

A debreczeni kir. járásbíróóság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Irodalom és művészet.

„A kard és párbajvívás”. E czimen egy műre hirdet előfizetési felhívást horváthi Menyhárt Béla. Az előfizetési felhívás a következő: Tisztelt Uram! A kard és párbajvívás című művet a legezelszerűben, hosszas és számos tapasztalatok nyomán, a legnagyobb gondossággal olyképpen szerkesztettem, hogy a vívásbani ügyességnek elsajátításához a legszükségesebb oktató vagy vívómester. Számos ábrák által, a laikus által is megérthető könnyed stílusban írva, lezárkákra beosztva igyekeztem mindazt, mit az általam vívott párbajoknál és mások párbajainál segédi minőségemben tapasztaltam — egybefoglalni. A történet hibakra utalva a lezárkákban csak a realia vívást reprodukáltam. Művemben a lehető legtöbb meglevő eshetőséget soroltam fel, utatam a szabálytelanságokra, megemlékeztem a naturalistákról, vivni nem tudókról és végül a balkézvivőkről is. A párbajvívási része művemnek nem lesz érdektelen még jó vívóknak sem, mert benne tapasztalatokon alapuló eshetőségeknek egész sorozatát találhatják. Párhuzamot vontam az elavult „fej (prim) állás” és az általam követelt „magas tierce-állás”, illetve érintkezés között olyképpen, hogy abból a laikus is képes lesz az előnyököt megítélhetni. Tetszetős alakban, erősen fűzve, példányonként 3 korona árban kapható a szerzőnél és a legtöbb könyvkereskedésben. Az előfizetés posta-utánvét, vagy előre beküldött összeg mellett eszközölhető. Teljes tisztelettel horváthi Menyhárt Béla volt cs. és kir. hadnagy.

Az érdekes mű elé Hentaller Lajos orsz. képviselő a következő előszót írta:

Olyan előszóféle. Sajátságos állapotban van ez a szegény magyar nemzet már évszázadok óta. Itt minden jog, minden igazság a szuronyok hatalmára van építve. Nem csoda tehát, ha az erkölcsi alap a nemzet fiaiban kezd inogni.

Szerencse azonban, hogy rendszerint akadnak egyesek, a kik esetről-esetre szóval és

tettel, vagy amint kell, bátorítják a csüggedőket, s bizalmat öntenek az ingadozóba.

A 67-es kiegyezés óta a hadsereg és polgárság folyton és folyton merevebben néz farkas szemmel egymással. A katonai körök „mintegy rossz szellemként ékeltek magokat a nép és a fejedelem közé.

A nyájas olvasó azonban bátran kérdeheti, hogy voltaképpen mi köze is van, vagy lehet ehez az előszóhoz a „katonai köröknek”, a katonaság szellemének?

Lehet is, sőt van! És pedig a következő:

Azt hiszem, élénk emlékében él még mindenkinek az a nemzeti sérelem, melylyel most 9 éve Janszky Lajos tábornok a magyar nemzetet arczul ütötte. Azaz dehogyan ütötte! Hisz nem tett egyebet, minthogy megkoszoruzta az utolsó budai pasának, Hentzinek a sirját. E miatt ma, 9 év múlva már nem fáj senkinek se a feje, hisz a magyar képviselőház egy feledekes tagja azóta magát a Hentzi szobrot koszoruzta meg. Kilencz év előtt még sérelem volt, a mit Janszky tett, ma még az a képviselő szabadon jár.

Természetes, hogy Janszky esete hosszas hírlapi polemia tárgya lett országszerte.

Ez izgalmas napok egyikén, a délutáni órákban a közös hadsereg tisztikarának egy fiatal tagja keresett fel lakásomon. E fiatal hadnagy, a jelen munka szerzője volt, Menyhárt Béla barátom.

Elmondta, mi történt vele s tanácsomat kérte.

Hogy mi történt, az köztudomású. A fiatal hadnagy ezredének tisztikarával szemben vette fel a keztyűt, s feltette magában, hogy megvédi a magyar nevet, a magyar becsületet azokkal szemben, a kiknek politikai hitük a zászlóra tett eskü; hazájuk a hadsereg; és vallásuk a dinstrenglem. Azok ellen, kikbe külön kasztszerű nevelést csepegtetnek, olyat, mely minden társadalom közepén való élésre képtelenné teszi őket.

És a mikor Menyhárt Béla kiállt a magyar név védelmére, akkor nem volt szükség arra, hogy az ősz Toldy Miklós jöjjön vissza, s vijja ki a magyar név becsületét. Negy ellenfelet vagdalt a fiatal hadnagy össze egymás után.

Azután követte azoknak a példáját, a kik előtte, ezer és ezer számra csak azért vágják földhöz a csákót, s vetették le a Wallenrockot, mert nem voltak képesek megbarátkozni azzal a magyar nemzettel gyalázó szellemmel, mely az osztrák hadseregben él.

Menyhárt Béla később volt pályáját feláldozni, s a polgári pályára lépni, sem mint tovább tűrni a gyalázatot.

Kilencz éve mult, hogy újra polgár, s most mint polgár fordul polgártársaihoz, s ajánlja fel művében azt a titkát, mely őt több mint másfél tucat párbajban nem hagyta cserben.

Éo e művet jobban, melegebben, szívem bensőjéből másként nem ajánlhatom, minthogy azt mondom: Ezt a könyvet Menyhárt Béla írta! ezt kötelessége minden magyarnak elolvasni, a ki forgatja a kardot.

Budapest, 1895. decz. 15.

Hentaller Lajos.

Milléniumi zeneműpályázat. A Pesti könyvnyomda részv. társ. által kiírt milléniumi zeneműpályázat első ízben eredménytelen volt. A másodszer kiírt pályázatra nyitány egy sem érkezett, a kiállítás dalokból pedig egy sem vált be; ennek ellenében a 4 szonáta közül a Mihalovich Ödön, zeneakadémiai igazgató, Herzfeld Viktor és Kösztler János zeneakadémiai tanár urakból álló bíráló bizottság kettőt talált díjazásra méltónak. Ennek alapján a kiadó társaság — mivel csak egy 600 koronás díj volt a szonáta kifizetése, ezt a H-moll és „Közös munkánk, hogy nemzetünk jelentőségét emelni törekedjünk” jelleggel ellátott szonátának kiadja és a bíráló bizottság javaslatára az A—dur és „Robogunk, robogunk, szágu'd a vonat” jelleggel bíró szonátát 150 koronával díjazta. A jelleg levelek felbonthatván, a H—moll szerzőjeként Szendy Árpád és az A—dur szonáta szerzőjeként Kenessy Lujza tűnt ki. A második díj nyertese már je-

lentkezett és igazolta magát, hogy nem más, mint Major Z. Gyula, ismert nevű zeneszerzőnk.

CSARNOK.

A királyi tanácsosék.

— Regény. —

18.

Írta: **Vértessy Arnold.**

(Folytatás)

A félig nyitott ajtó mögött a másik szobában elfojtott lélekzettel s lázas izgatottságtól égő arcczal hallgatta ezt a beszédet a leány, a kinek sorsa most forgott kockán. Senkinek sem jutott eszébe, hogy az ajtó betege és senkinek sejtette, hogy egy megalázott büszke lélek vergődik ott és próbálja emelgetni szárnyait.

Hát van még valaki, a ki őt szereti? A ki igazán szereti, aki feleségül kéri, nem úgy, mint az a hitvány? Valaki, a ki meg akarja menteni a nyomortól s mindattól a lealáztatótól, a mi vele jár?

És aztán hallja anyja gunyos elutasító szavát:

— Mindenki maradjon a maga körében, Cserepes ur.

— Megértettem, — válaszolt Cserepes András; — hát úgy lesz, a hogy tetszett mondani. Nekem ugyanis jó. Mindenki a maga körében. Engedelmet kérek hat az alkalmatlankodásért s Istennek ajánlom nagyságokat.

A királyi tanácsosné csak a fejével bilentelt: Cserepes András mehet. A királyi tanácsos ur azonban szeretne egy pár barátságos szót szólni, valami affélet, hogy:

— Azért ne haragudjunk egymásra, szomszéd uram.

De a felesége miatt nem mer szólni, csak tipeg-topog.

Arra egyszerre csak kinyílik a szomszéd szoba félig nyitva álló ajtaja s megjelenik a küszöbön Sarolta, lazasan kipirult arcczal, villogó szemekkel, büszkén.

Mind meglepetve tekintenek reá, némán, megzavarodva. Csak az anyja szólalt meg:

— Hallottad?

— Mindent hallottam, anyám.

— Hát akkor magad is megmondhatod, mi a feleleted?

A leány Cserepes András felé fordul s halkán, elfojtottan hangzik a szó összeszorított ajkai közül:

— Ez a feleletem, a mit megfontoltam. Ha van egy becsületes ember, a ki igazán szeret engem és nőül akar venni, itt a kezem igyekezni fogok teljes szívemből, hogy én is szeressem, becsüljem és hü felesége legyek.

— Sarolta! — kiáltott föl Hajnóczyné elrémülve.

De a leány fölemelt fejével állt ott.

— Ez az én elhatározásom, anyám.

IX.

Mekkora volt a csodálkozás egész Vámoson, mikor híre futott, hogy Hajnóczyné Sarolta a gözmalmi könyvelőnek, Cserepes Gézának a menyasszonya.

Hát csakugyan igaz? Lehetetlen, hihetetlen! Sokan nem akarták semmiképp elhinni. Az a büszke leány, a kinek mindenki kevés volt? No lám, egy könyvelő? Hát már nem kamarás? Nem mágnás?

Az előkelő társaság gunyosan fintorgatta orrát. Micsoda házasság! Hát így a szállítás nagyságai? Ide lyukadt ki az a nagy büszkeség?

Ezért ugyan érdemes volt olyan szelet verni, olyan drága ruhákban pompázni. Hogy Cserepes Gézához mehessen férjhez? No ezt ugyan elérhették volna olcsóbban is.

Az egész vámosi haute-volé mozog és zsikong a rendkívüli hírhatása alatt. Kárörvendő arcczal viszik a hírt egyik háztól a másikhoz Keve Oszkár is beszél mindenüvé.

— Tudják már, kérem? Hallották már, kérem?

Persze hogy tudják, mindenütt tudják Borberekyné előre meg tudta volna mondani, hogy ez lesz a vége, Lányiné is. Orozsné is. Bámulatosan megszaporodott azoknak a száma, a kik mind meglátták volna mondani előre.

Még szerencse, — hogy így mehetett férjhez. Igazán szerencse, hogy meg tudták kaparítani azt a fiatal embert. Kéve Oszkár valami afféle sejtet, hogy szeretnék volna őt is megkaparítani, de ő óvatosabb volt, őt nem lehet oly könnyen megcsipni.

S a törvényszéki aljegyzők magos, feszes inggal érjaikból mind ki nyújtogatták a fejüket mint a tekenősbéka, lassan, vigyázva s örvendeznek, hogy oly óvatosak voltak és nem lehetett őket megkaparítani.

A leányos házaknál sajnálják Cserepes Gézát. No az a szegény fiatal ember, a ugyan megjárta. Nyakába varrtak egy olyan leányt, akit Ága-hazy Miklós ott hagyott az faképnél, I-ten tudja miért. Rádadásul majd eltarthatja az apósát, anyósát is.

Borkerekyné csak annak örül, hogy legálább megkerül a takarékpénztárnak a négy ezer forintja. Mások a többi adóságot találgatják, hogy mennyi lehet. No hiszen fizethetnek Cserepesék, csak győzzék; drága menyaszony lesz az.

De Cserepes Géza nem hall egyebet, csak a szerencsekívánságokat s nem lát mást, csak nyíjas, örvendező arcokat. Minden ismerőse szorongatja a kezét, a malomban ölegeti az igazgató, meg a többiek:

— Gratulálunk, gratulálunk.
Még a fürge, vidám, csinos kis igazgatóné is bejön az irodába s kezét szorít vele:
— Én is gratulálok, én is. Alig várom már, hogy elhozza majd hozzám a szép kis feleségét.

A királyi tanácsosok házában is megjelennek az első fecskék, gratuláló hölgyek, k két újabb gratulálók követnek. A polgári társaság kibékült Hajnóczyékkel s gyöngéd szemrehányásokat tesznek nekik:

— Miért nem látogattatok meg minket már olyan régóta?
És mások jönnek s azok is szemrehányásokat tesznek:

Miért nem látogattatok meg?
Ugy, hogy végre teljesen összezavarodnak a fogalmak s nem lehet tudni, hogy tulajdonképp ki a hibás és a királyi tanácsosnénak még mentegetődni kell, hogy:

— A gyász miatt, édesem, a miatt nem mehettünk.
De bár elől karokkal jönnek és jó kívánsággal üdvözlők a régi ismerősök ő nagysága megérzi, hogy ez már nem a régi viszony, mikor hódolva közeledtek hozzá. Látja, hogy nagy változás történt és ők már nem állnak olyan fent a vámosiak társadalmi ranglétráján, mint az ezelőt, hanem sokkal lejjebb szálltak.

S az nagyon elkészeríti ő nagyságát. Különösen a leánya s leendő veje ellen; mert azoknak tulajdonítja, hogy így alászálltak. Természetes, ki is becsülné még őket, mikor a leányuk egy gőzmalmi könyvelőhöz, egy meseterember fiához megy férjhez? A ki a korpa közé keveredik, megesszik a disznók.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

Január 21.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 klgon felüli sulyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 50—51—krig. 4. Fialat közép páronként 250— klg, sulyban 47—48—krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) —6 kon felüli sulyban) 44—45 krig. 7. Közép (páronként 220 —280 klg, sulyban) 44—45. krig. Könyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 43—44 krig. 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48—49—krig. 10. Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) 45—46—kri. 11. Könyű (páronként 220 klg terjedő sulyban) 40—45 krig Sertés létszám 1896. évi jan. hó 18. napján volt készletben 32610 db. 1896 év jan.

hó. 20—20-dik napján felhajtott 1325 darab. 1896. jan. hó 19-dik. napján elszállított 478 drb. 1896. január hó 21-dik. napjára maradt készletbe, 32467 drb hizott sertés üzlet irányzata lanyha.

Hajdumegyei takarékpénztár 1896. jan. hó 19-én vasárnap delelőtt 10 órakor Hajdu-Szoboszlón, saját helyiségében rendes közgyűlést tartott, melynek tárgyai a következők voltak: 1. Az 1895. évi zárszámadás, mérleg, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés, a nyereség felosztására vonatkozó javaslattal és a felmentvény megadása. 2. Az elősorolt tárgyakal összefüggésben levő, a közgyűlés előtt három nappal az igazgatósághoz beadott indítványok.

Széna, szalma takarmány forgalom. Fuchs József nagykereskedő jelentése a »Debrecezen« számára.) Budapest 1896. január 17. — Legutóbbi havazásoktól származott rosz utak miatt a behozatal a hetivásárra széna és szalma b a n igen csekély mennyiség eladatott jobb és elsőrendű minőségű széna 2.50—3 frt, közép minőségű 2.50—2.50 frt szalma 1.25—1.40 frt, zsupszalma 1.50—1.70 szecska 1.90—2.25 frt, 100 kl.-két fuvaronként házhoz szállítva. — Préselt széna és szalmában, mint rendszeren gazdag behozatok vannak, a mi magával vonza, hogy a téli idők következtében azok mézis változatlanul maradtak. Eladatik. Széna 220—250 frt, szalma 1.25—1.50, 100 klg szerint a pályaudvaron átvéve, gabona és takarmány nemiek: zab 6—6.30 frt, tengeri 4—4.20, rozs 6.15—6.30 frt, árpa 5.15 frt, jobb minőség 7.40 frt, állomás szerint. Köles 5.20—5.70 frt, árpa dara 3.90—4.10 frt, 100 klg szerint nagybani eladásnál, burgonyában nincs forgalom.

Szőlőtermelőink figyelmébe. A »Szőlőszeti és Borászati Lap« című szakközöny — mint bennünket értesítenek — a mult évben társulás folytán Budapestben jelent meg. Miután Ördödy Lajos és Vilmos, valamint Igali Szevtozár szerkesztő-kiadók a Maurer Jánossal kötött szerződésnek nemcsak hogy nem tettek eleget, de azt határozottan fel is bontották, tudomására hozzuk az érdekelte szőlőtermelőknek, hogy nevezett lap mindamellett, hogy annak megszűnését néhány új-ság tévesen hozta ezentul, mint annakelötte 16 éven át, Kassán Maurer János szerkesztésében továbbra is meg fog jelenni. A szerződésbontásért pedig nevezett szerkesztő-kiadók ellen a törvényes lépések folyamatban vannak. Mutatvány-számok kívánatra készsággel küldetnek. Előfizetések s mindennemű küldemények ezentul a lap czime alatt Kassára intézendők.

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Table with 2 columns: Item and Price. Items include Őszi buza szept.-okt.-re, Uj buza őszre 1896, Őszi rozs, Tavasz rozs, Őszi zab, Tavasz zab, Uj tengeri május-jun.-ra.

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Table with 2 columns: Item and Price. Items include Őszi buza szept.-okt.-re, Tavasz » márcz.-ápr.-re, Őszi rozs, Tavasz rozs, Őszi zab, Tavasz zab, Tengeri máj-jun.-ra.

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet 95. Páratlan bérlet 95.

Csőtörtök 1896. Január hó 23-én:

BRIGITTA

operette 3 felvonásban Irták: Paul Ferrier és Antony Mars. Fordította: Makai Emil Zenéjét szerzek: Gaston Serpette és Viotor Roger. Rendező: Tiszay Dezső.

VASUTI MENETREND.

1895. október hó 1-től. (Egységes vasuti zóna-idő szerint.) Debrecezenbe illindul.

Table of train schedules between Budapest and Debrecen. Columns include destination, departure time, and arrival time.

Budapestről—Debrecezenbe indul:

Table of train schedules from Budapest to Debrecen.

Budapestre érkezik:

Table of train schedules to Budapest.

Debrecezenbe érkezik:

Table of train schedules to Debrecen.

Mindenki saját nyomdása

Advertisement for 'Amerikai rugany betűnyomda' (American rubber letterpress). Includes an image of a printing press and text describing the quality and variety of their products.

üzletjegyek, körlevelek, mindenféle értesítések, számozások azonnali előállítására. A könnyű kezelés és olcsósága mindenkinek lehetővé teszi, hogy kis nyomda felett rendelkezzenek, melynek gyakorlati előnye minden üzletagnál fenyesen beigazoltatik. Egy teljes nyomda ára csinos pléb-dobozzal, valamint egy többszörös betűtartóval és szedő-ruddal együtt:

Table showing prices for different sizes of letterpress machines. Columns include size and price.

Állandó festékpárna minden színben 10 5 cm. nagyságban 40 kr. 11 7 cm. nagyságban 60 kr. 16 8 cm. nagyságban 1 frt.

Utánvét mellett küldés.

Egyedüli főraktár osztrák-magyarországra

M. Rundbakin,

BÉCS, II/1. Glockengasse 2. szám.

